

Тема: „Дзвони Чорнобиля ”.

Мета заходу: згадати про трагедію віку — вибух на ЧАЕС, поглибити знання учнів про неї, визначити негативний вплив аварії на стан навколишнього середовища та здоров'я населення; розвивати вміння учнів аналізувати та узагальнювати навчальну інформацію, вміння виразно декламувати, артистичні здібності; виховувати особисту стурбованість кожного учня за все, що відбувається навколо; вчити сприймати чужу біду чужий біль як власні, сприяти формуванню патріотичних почуттів в учнів.

Обладнання: мультимедійна дошка, проектор, свічки.

Інсценівка вірша В. Бурім «Чорнобиль-трава»

Входять дитина та учень. Звучить тужлива музика Liza Gerrard and Hans Zimmer „Sorrow”. На екрані демонструється презентація до вірша.

Дитина: Намалюй, мені будь-ласка, радість і красу.

Учень: І малюю я веселку, квітку і росу,
З посмішкою на обличчі дівчину в вінку
І хлопчину, що кружляє з нею у танку.

Дитина. Намалюй мені розлуку, смуток і журбу.

Учень: Я малюю лист осінній, схилену вербу, що спустила свої віти голі до землі. І
ключами в синім небі ринуть журавлі.

Дитина: Намалюй мені ще ніжність.

Учень: Тема не проста.

І малюю я рожеві мамині вуста,
І метелика, і сонце, й квітку лугову,
І зелену шовковисту молоду траву.

Дитина: Намалюй мені, будь-ласка, намалюй біду.

Учень: Як її намалювати? Спосіб не знайду.

Чи поранену пташину, може, ледь живу?

А рука сама малює чорнобиль-траву...

Дитина: Нащо ти траву малюєш? Це біда така?

Учень: Цю траву зовуть «чорнобиль»,
ця трава гірка. В ній отрута, смерть, і сльози,
і брудна вода. В ній хвороби, сум, неспокій.
Це страшна біда!

Дитина: Краще намалюй щось гарне.
Намалюй життя. А гірку траву чорнобиль
Викинь на сміття.

Учень: Так, дитино, намалюю я життя тобі.
І надії намалюю, й мрії голубі.
Намалюю синє небо, чисте джерело.
Намалюю я лелеку, поле і село.
Намалюю, віру, розу, доброту й любов.
Та гірка трава чорнобиль проростає знов.

Ведучий 1. Чорнобиль. Чорний біль нашої землі. І скільки б не минуло років, все
одно це слово полум'янітиме чорним вогнищем скорботи. Чорнобильська аварія
стала для нас уроком, за який заплачено дорогою ціною.

Ведучий 2. Наче збулися пророчі слова Апокаліпсису від Іоанна Богослова про
зірку Полин (як відомо, чорнобиль — трава родини полинових) «Засурмив третій
Ангел, — і велика зоря впала з неба палаючим смолоскипом. І впала вона на третину
річок та водні джерела. А ймення зорі тій Полин. І стала третина води як полин, і
багато людей повмирали від води, бо згиркла вона...».

Читець1.

Впала з неба до долу
потривожена Ангелом зірка.
Покотилась до обрію,

збурила зоряну синь.

На душі стало сумно,

на устах стало солоно-гірко,

Бо чорнобиль-трава —то полин.

Ведучий 1. Чорнобиль - це назва невеличкого районного центру, що знаходиться за 104 кілометри від Києва. Заснований ще за часів Київської Русі, стародавній Чорнобиль дав свою гірку назву потужній атомній електростанції.

Ведучий 2. Але в історію Чорнобиль увійде назавжди як місто, що дало назву одній з найбільших в історії людства техногенних катастроф.

Ведучий 1. Для України, для всіх, хто побічно причетний до трагедії Чорнобиля і її наслідків, час ніби розділився на дві частини: до 26 квітня 1986 року і після нього.

Читець 2.

Ти відомий сьогодні кожному –

Не ім'ям своїм, а бідою.

Тою вулицею порожньою

Понад прип'ятською водою.

Мій Чорнобиль, зелений пагорбе!

У якому ти жив сторіччі?

Запеклись перестиглі ягоди

Наче кров, на твоїм обличчі.

І. Білий „Ти відомий сьогодні кожному”

Ведучий 2. 26 квітня 1986 року почався відлік чорнобильської катастрофи. Вона вразила весь світ, приголомшила людей страшним розмахом незвіданої раніше біди, трагічні наслідки якої відчуватиме ще не одне наступне покоління.

Ведучий 1. О 1 годині 23 хвилини 40 секунд, коли всі спали безтурботним сном, над четвертим реактором Чорнобильської АЕС несподівано розірвало нічну темряву велетенське полум'я.

Чути дзвін, який потім стихає.

Ведучий 2. Що ж трапилося насправді? Чи була катастрофа невідворотною? У цьому нам допоможе розібратися перегляд фільму.

На екрані йде фільм «За секунду до катастрофи».

Ведучий 1. Біда, що сталася, відгукнулася болем у серцях мільйонів людей, схвилювала міжнародну громадськість. Наша країна вперше зустрілася з такою грізною силою, як ядерна енергія, що вийшла з-під контролю.

Ведучий 2. Біда розчинилася у духмяному повітрі, у біло-рожевому цвітінні яблунь та абрикос, у воді сільських криниць, у всій красі. Та хіба тільки в ній? Вона розчинилась у людях. Ця трагедія увійде в історію, в усі хроніки людства як незагойна рана на тілі України. Увесь цей жах відгукнувся болем у серцях мільйонів людей.

Читець 3.

Дно річки вистеляють блискавки.

Метаються в повітрі ластівки.

Громи стрясають луни-перелуни,

І дощ між небом і землею струни

Сріблясто напинає на вітрах,

І чорні хмари навівають страх.

Куди не глянеш — все мов нереальне.

Стоїть край шляху дерево печальне,

Гудуть дроти високовольтних ліній,

Чорніє човен між розквітлих лілій,

лежить село, неначе на картині,

Біліючи хатами на долині.

Читець 4.

А в тім селі ні голосу, ні звуку,
І вікна випромінюють розлуку.
І двері навхрест дошками забиті,
І журавлі криничні сумовиті,
І тихий сад біля старої школи.
І дітям в ній не вчитися ніколи.

Навколо пустка і печаль біблійна,
Навколо смерть, незрима і повільна.
Чортополохом обрій заростає.
Зело і квіти стронцій роз'їдає
і час пересипається пісками
На полі, що шуміло колосками.

Читець 5.

А по ночах, трагічне і фатальне,
На землю ллється світло астральне
І фантастичне, сіре мерехтіння
Породжує примарливе видіння
Людей, які від наглої біди
Пішли із цього краю назавжди.

Поволі слід за ними заростає,
І дощ свинцевий землю засіває,
І дно ріки встеляють блискавки,
І, розметавши крила, ластівки
Ширяють на чорнобильських вітрах,
І чорні хмари навівають страх.

М. Луків „Дощ у зоні Чорнобиля”

Ведучий 1. Їх було 28 - пожежних Чорнобиля. Вони першими прийняли найжорстокіший удар на четвертому блоці станції. Сьогодні їх називають „шеренгою № 1". Ніхто із цієї шеренги не здригнувся, не відступив перед лицем неймовірної катастрофи. Сьогодні згадаємо тих перших, які кинулися у вогонь, у небезпеку, які затулили собою усіх нас. Це Віктор Дибенко, Володимир Правик, Микола Ващук, Микола Титенок, Василь Ігнатенко...

Читець 6.

Ті, що згоріли в огні
В перші хвилини двобою,
Землю прикрили собою,
Як наші діди на війні.

Не залишили пости,
Мужньо стояли на герці,
Пам'ятник їм вознести
Треба у кожному серці.

Перший удар на себе..
Перший вогонь ва себе...
З полум'ям стали до бою,
З полум'ям смертоносним.
І заступили собою
Світ — що малий, що дорослий.

Світ з посивілим житом,
З цвітом і гроном калини,
З вічним дитячим сміхом,
Що на вустах Батьківщини.

Світ — із лугами, лісами,
З ріками і зорею,
З чистими небесами
Над скупаною землею.

Ведучий 2. Шестеро пожежників загинули на початку, прийнявши смертельну дозу радіації, решта - трохи пізніше згасли у московській клініці. Вони грудьми життям своїм заступили мільйони людей. Всього у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи взяло участь 600 тисяч осіб зі всього СРСР, зокрема, українців 350 тисяч. Померло після Чорнобильської аварії 14 тисяч ліквідаторів-українців.

Ведучий 1. Наша свідомість після Чорнобиля не могла залишитись такою, як була. Для багатьох людей, чесних і совісних, Чорнобиль став катарсисом, духовним очищенням і прозрінням.

Ведучий 2. В екстремальних умовах люди працювали, не рахуючись ні з чим, навіть з власним життям і здоров'ям, в ядерному пеклі. На сьогодні в Україні нараховується 73 тисячі інвалідів-чорнобильців. Протягом останніх років 32 ліквідатора наслідків аварії на ЧАЕС, представники нашого регіону, пішли з життя. 177 наших земляків-ліквідаторів стали інвалідами.

Наша пам'ять і пам'ять багатьох наступних поколінь знову і знову буде повертатися до трагічних квітневих днів 1986 року, коли ядерна смерть загрожувала всьому живому і неживому.

Ведучий 1. Вирвавшись з-під влади недбайливих господарів, радіація спричинила трагічні наслідки. Горе впало не тільки на Україну. Воно зачепило Білорусію і Росію. На забруднених територіях нині проживає близько 2 мільйонів чоловік, тобто кожний п'ятий.

Смерть 35 тисяч людей пов'язана з аварією на ЧАЕС та її наслідками: скорочення народжуваності та збільшення смертності населення. У державі народилося 14 000 неповноцінних дітей, близько 70 % від народження мають ті чи

інші відхилення у здоров'ї. Збільшується кількість психічних і онкологічних захворювань серед молодих людей.

Ведучий 2. Сьогодні День пам'яті, День скорботи і роздумів. Бо нам таки є над чим замислитись. Живемо на технологічному вулкані. Чи не повториться трагедія в іншому місці? Чи стали ми більше шанувати рідну землю? Тож запалімо поминальну свічку — свічку надії 26 квітня. Хай полум'я свічок у наших душах зіллється в одне полум'я віри. Ми будемо жити!

Лунає мелодія Ave Maria. Запалюють свічки.

Ведучий 1. Чорнобиль дав нам кілька моральних уроків трагедії:

1-й урок — безвідповідальності (ми не були готові до такої аварії ні морально, ні технічно. І коли вже сталася трагедія, інформація про неї довго подавалася в присмерках напівправди.);

2-й урок — милосердя (всі люди відгукнулись на біду, прийшли чорнобильцям на допомогу: збирали кошти у фонд Чорнобиля; діти-чорнобильці відпочивали й оздоровлювались у санаторіях, таборах відпочинку);

3-й урок — патріотизму (ми мусимо завжди пам'ятати про подвиг пожежників, щоб у потрібну хвилину стати на захист, прийняти правильне рішення, насамперед думати про тих, хто нас оточує, а не про себе; бути чесними і сміливими, бути людьми, гідними свого народу і не зганьбити його; любити й берегти рідну землю).

Ведучий 2. Урятований світ — найкращий пам'ятник тим, хто загинув у чорнобильському пеклі. Пам'ятаймо про них і робімо усе, щоб ніколи не падала на землю гірка зірка Полин...

Читець 7.

О Боже Великий, Всесильний наш Боже!

Дай певність на радість,

умнож наші сили,

Аби підняли ми обпалені крила,

Щоб швидше минувся час лиха й випроби,
Щоб змився дощами пекельний Чорнобиль...

Дитина:

Пречиста Діво, збережи цей світ,
А в ньому нашу рідну Україну.
Сади і гори, ріки і моря,
І пташину, і звірину, й людину.
Усім хто є, усім, хто буде,
Даруй здоров'я, чистоту і вроду.
Щоб їх ім'я, а в імені – любов
Передавалися від роду і до роду.

Звучить пісня „Боже, Україну збережи“.